

UUSIA TAPAHTUMIA JA VANHOJA KYSYMYKSIÄ

Lyhytaikainen „hiljaisuus”, joka on ollut luonteenomaista vallankumoukselliselle liikkeellemme viimeksi kulu-
neen puolen vuoden tai kolmen neljännesvuoden aikana,—
verrattuna sen edellä käyneeseen nopeaan ja myrskyisään
kehitykseen,— alkaa nähtävästi lähetä loppuaan. Niin lyhyt
kuin tämä „hiljaisuus” olikin, niin ilmeistä kuin jokaiselle
tarkkaavaiselle ja asiantuntevalle havainnoitsijalle olikin,
että työläisten joukkoluontoisen kiihtymyksen avointen
ilmausten puuttuminen (näin lyhyen ajan kuluessa) ei
ollenkaan merkitse sitä, että tämä kiihtymys olisi lakannut
syvenemästä ja laajenemasta, niin sittenkin meidän intelli-
genssissämme, jonka mieliala on vallankumouksellinen,
mutta jolla useissa tapauksissa ei ole lujaa yhteyttä
työväenluokkaan eikä määrättyjen sosialististen vakaumus-
ten vankkoja perusteita, on alkanut toisaalta kuulua moni-
lukuisia masentuneita ja työväen joukkoliikkeeseen epäluot-
tavasti suhtautuvia ääniä ja toisaalta ääniä sen puolesta,
että toistettaisiin vanhaa, erillisten poliittisten murhien
taktiikkaa pitäen sitä poliittisen taistelun tarpeellisena ja
välttämättömänä menetelmänä nykyään. Niiden muutamien
kuukausien aikana, jotka ovat kuluneet viime vuoden
sesongin mielenosoituksista, meillä on jo ehtinyt muodostua
„sosialistivallankumouksellisten” „puolue”, joka on alkanut
puhua kovasti mielenosoitusten masentavasta vaikutuksesta,
siitä, että „oo, kansa ei vielä piankaan”, että joukkojen
aseistamisesta on *tietenkin* helppo puhua ja kirjoittaa, mutta
nyt on tartuttava „yksilölliseen vastaisuun” eikä pidä

torjua yksilöllisen terrorin ehdotonta välttämättömyyttä kuluneilla viittauksilla siihen samaan, aina vain samaan (intelligentille, joka on vapaa „dogmaattisesta” uskosta työväenliikkeeseen, ikävään ja „epäkiintoisaan”!) tehtävään — agitaatioon proletariaatin joukkojen keskuudessa ja joukkorynnistyksen järjestämiseen.

Mutta sitten Donin Rostovissa puhkeaa ensi silmäykseltä aivan tavallinen ja „arkipäiväinen” lakko ja johtaa tapahtumiin, jotka osoittavat selvästi sosialistivallankumouksellisten yrityksen — entisöidä narodnajavoljalaisuus kaikkineen teoreettisine ja taktillisine virheineen — koko järjettömyyden ja koko vahingollisuuden. Monia tuhansia työläisiä käsittänyt lakko, joka alkoi puhtaasti taloudellisuontoisten vaatimusten vuoksi, kasvaa nopeasti poliittiseksi tapahtumaksi huolimatta järjestyneiden vallankumouksellisten voimien äärettömän riittämättömästä osallistumisesta siihen. Väkijoukot, joissa eräiden osanottajien lausunnon mukaan oli 20—30 tuhatta henkeä, järjestävät vakavuudeltaan ja järjestyneisyydeltään hämmästyttäviä poliittisia kokouksia, joissa ahnaasti luetaan ja kommentoidaan sosialidemokraattisia julistuksia, pidetään poliittisia puheita, selitetään aivan satunnaisille ja valmistumattomille työtätekevän kansan edustajille sosialismin ja poliittisen taistelun aakkostotuuksia, annetaan käytännöllisiä ja „kouraantuntuvia” opetuksia sotamiesten kohtelemisesta ja vetoamisesta sotamiehiin. Hallintoviranomaiset ja poliisi joutuvat hämmingin valtaan (ehkä osaksi sotaväen epäluotettavuuden vuoksi?) eivätkä kykene monien päivien aikana estämään Venäjällä ennennäkemättömiä poliittisia joukkokokouksia, joita järjestetään paljaan taivaan alla. Ja kun vihdoinkin pannaan liikkeelle sotilasvoima, niin väkijoukko tekee sille vimmittua vastarintaa ja toverin surma aiheuttaa seuraavana päivänä hänen ruumiinsa ääressä pidettävän poliittisen mielenosoituksen... Muuten, sosialistivallankumoukselliset todennäköisesti käsittävät asian toisenlaisessa valossa ja heidän näkökannaltaan juultavasti olisi „tarkoituksenmukaisempaa”, jos kuusi Rostovissa surmattua toveria olisi antanut henkensä murhayrityksissä joitakin poliisikonnia vastaan?

Me taas olemme sitä mieltä, että vain tällaiset joukko-liikkeet, jotka liittyvät kaikkien havainnollisesti näkemään työväenluokan poliittisen tietoisuuden ja vallankumouksellisen aktiivisuuden kasvuun, ansaitsevat *todella vallan-*

kumouksellisten tekojen nimen ja voivat todella rohkaista niitä, jotka taistelevat Venäjän vallankumouksen puolesta. Me emme näe siinä surullisenkuuluisaa „yksilöllistä vasta-iskua”, jonka yhteys joukkoihin on vain sanallisissa lausunnoissa, painatetuissa tuomioissa y.m.s. Me näemme todellisen, väkijoukon antaman vastaiskun ja tämän vastaiskun järjestymättömyys, valmistelemattomuus ja vaistovaraisuus muistuttaa meille, miten tyhmää on liioitella vallankumouksellisia voimiaan, miten rikollista on suhtautua yliolkaisesti yhä suuremman järjestyneisyyden ja valmentuneisuuden tuomiseen juuri tähän, meidän nähtemme oikealla tavalla taistelevaan väkijoukkoon. Ei pidä laukausten avulla synnyttää kiihoittumisen syitä, agitaation ja poliittisen ajattelun aineistoa, vaan on opittava muokkaamaan, käyttämään, ottamaan omiin käsiin sitä aineistoa, jota Venäjän elämä antaa yllin kyllin — siinä on ainoa vallankumousmiehen arvolle sopiva tehtävä. Sosialistivallankumoukselliset keuhvat kehumasta päästyäänkin sitä, kuinka suuri on niiden poliittisten murhien „agitoiva” vaikutus, joista kuiskutellaan niin paljon sekä liberaalisissa vierashuoneissa että tavallisissa kansankapakoissa. Heiltä käy vallan hyvin päinsä (ovathan he vapaita vähänkään määritellyn sosialistisen teorian kaikista ahtaista dogmeista!) vaihtaa proletariaatin poliittinen kasvatus poliittisen *sensaation* aikaansaamiseen (tai vaikkapa vain täydentää sitä sillä). Meidän mielestämme taas *vain* sellaisilla tapahtumilla voi olla todella ja vakavasti „agitoiva” (kiihoittava) eikä ainoastaan kiihoittava, vaan myös (mikä on paljon tärkeämpää) kasvattava vaikutus, joissa osanottajana on itse joukko, jotka synnyttää joukon mieliala ja jotka eivät ole jonkin järjestön „määrätyssä tarkoituksessa” lavastamia. Me olemme sitä mieltä, että kokonaista sata tsaarin murhaa ei koskaan saa aikaan sellaista kiihoittavaa ja kasvattavaa vaikutusta, kuin tämä kymmenien tuhansien työläisten pelkkä osallistuminen kokouksiin, joissa käsitellään heidän elinotujaan ja poliittikan yhteyttä näihin etuihin,— kuin tämä osallistuminen taisteluun, joka todella *nostattaa* uusia ja taas uusia „koskemattomia” proletariaatin kerroksia tähänastista tietoisempaan elämään, tähänastista laajempaan vallankumoukselliseen taisteluun. Meille puhutaan hallituksen desorganisoinnista (jonka on täytynt vaihtaa herrat

Sipjaginit Pleve-herroihin ja „valikoida” palvelukseensa kaikkein iljettävimpiä lurjuksia), mutta me olemme vakuuttuneita siitä, että yhden vallankumouksellisen *antaminen* vaikkapa kymmenestä veijarista merkitsee ainoastaan sitä, että desorganisoidaan omat rivit, jotka ovat ilmankin harvoja, niin harvoja, etteivät ne ehdi kaikkeen siihen työhön, jota niiltä työläiset „vaativat”. Meidän mielestämme todellista hallituksen desorganisointia ovat sellaiset ja vain sellaiset tapaukset, jolloin todella itsensä taistelun järjestämät laajat joukot saattavat hallituksen hämmingin valtaan, kun työväenluokan eturivin ihmisten vaatimusten oikeudenmukaisuus käy selväksi katujoukoille ja alkaa vieläpä käydä selväksi osalle siitä sotaväestä, jota kutsutaan „rauhottamaan”, kun kymmeniä tuhansia käsittävää kansanjoukkoa vastaan suunnattuja sotatoimia edeltää viranomaisten horjunta, koska heillä ei ole mitään reaalista mahdollisuutta arvioida, miten pitkälle nämä sotatoimet vievät,— kun väkijoukko näkee ja tuntee, että kansalaisodan taistelukentällä surmansa saaneet ovat heidän tovereitaan, lähimmäisiään, ja kartuttaa itseensä uuden vihanpanoksen ja pyrkimystä päättävämpään taisteluun vihollista vastaan. Eikä vain erillinen lurjus, vaan koko nykyaikainen järjestelmä esiintyy tässä jo kansan vihollisena, kansan, jota vastaan hyökkäävät sekä paikalliset että pietarilaiset viranomaiset, poliisi, kasakat ja sotaväki, puhumattakaan santarmeista ja tuomioistuimista, jotka, kuten aina, ovat kaikkien kansankapinoiden täydentäjinä ja päätökseen viejinä.

Niin, kapinat. Niin kaukana kuin tämän — nähtävästi — lakkoliikkeen alku kaukaisessa maaseutukaupungissa olikin „oikeasta” kapinasta, niin sen jatko ja lopputulos tuovat tahtomattakin mieleen ajatuksen nimenomaan kapinasta. Lakon alkamisen tavallinen syy ja työläisten esittämien vaatimusten vähäpätöisyys selventävät erittäin voimakkaasti sekä proletariaatin solidaarisuuden valtavan voiman — se näki heti, että rautatietyöläisten taistelu on sen yhteinen asia,— että proletariaatin taipumuksen poliittisiin aatteisiin, poliittisiin julistuksiin, valmiuden puolustaa miehuullisesti välittömässä taistelussa sotaväkeä vastaan niitä oikeuksia vapaaseen elämään ja vapaaseen kehitykseen, joita kaikki ajattelevat työläiset ovat jo ehtineet omaksua yhteiseksi ja elementaariseksi omaisuudekseen. Tuhat kertaa oikeassa oli

Donin komitea, joka julistuksessa, jonka julkaisemme täydellisesti alempana, puhui „kaikille kansalaisille” Rostovin lakosta eräänä alkuliikkeenä Venäjän työläisten yleiseen nousuun, joka vaatii poliittista vapautta⁶⁴. Tämänluontoisissa tapahtumissa me todellakin havaitsemme silminnähtävästi, miten koko kansan aseellinen kapina yksinvaltaista hallitusta vastaan kypsyy ei ainoastaan aatteena vallankumouksellisten ajatuksissa ja ohjelmissa, vaan myös itsensä liikkeen väistämättömänä, käytännöllisesti luonnollisena, *seuraavana* askeleena, joukkojen kasvavan suuttumuksen, kasvavan kokemuksen, kasvavan rohkeuden tuloksena niiden saadessa näin arvokkaita opetuksia, näin erinomaista kasvatusta Venäjän todellisuudelta.

Sanoin: väistämätön ja luonnollinen askel — ja kiiruhdan tekemään varauksen: *ellemme me vain* salli itsemme poiketa askeltakaan meitä lähestyvistä, yllemme nousseesta tehtävistä — auttaa näitä jo nousevia joukkoja ja nousta rohkeammin ja yksimielisemmin, antaa niille kahden asemesta kymmeniä katupuhujia ja johtajia, luoda todellinen taistelujärjestö, joka pystyy suuntaamaan joukkoja, eikä niin sanottua „taistelujärjestöä”, joka suuntaa (jos suuntaa) tavoittamattomia henkilöitä. Tämä tehtävä on tietenkin vaikea, mutta me voimme täydellä oikeudella muuntaa niin usein ja niin epäonnistuneesti viime aikoina lausuttuja Marxin sanoja ja sanoa: „*todellisen* liikkeen jokainen askel on tärkeämpi kuin tusina” yksilöllisiä murhayrityksiä ja vastaiskuja, tärkeämpi, kuin sadat yksinomaan intelligenttien järjestöt ja „puolueet”⁶⁵.

Viime aikojen poliittisista tosiasioista nousevat Rostovin taistelun ohella etualalle mielenosoittajille annetut pakkotyötuomiot. Hallitus on päättänyt peloitella kaikin keinoin, ruoskasta alkaen aina pakkotyöhön saakka. Ja millaisen erinomaisen vastauksen antoivatkaan hallitukselle työläiset, joiden oikeudessa pitämät puheet julkaisemme alempana⁶⁶,— miten opettava tämä vastaus on kaikille niille, jotka pitivät erittäin suurta melua mielenosoitusten masentavan vaikutuksen johdosta, minkä tarkoituksena ei ollut kannustaa jatkamaan edelleen toimintaa tällä samalla tiellä, vaan julistaa surullisenkuuluisaa yksilöllistä vastaiskua! Nämä puheet ovat erinomainen, proletariaatin suurista syvyyksistä lähtöisin oleva kommentaari sellaisille kuin Rostovin tapahtumille ja samalla erinomainen lausunto

(sanoisin „julkinen mielenosoitus”, ellei se olisi erikoistunut poliisitermi), joka valaa tavattoman paljon reippautta liikkeen „todellisten” askelten hyväksi tehtävään pitkälliseen ja vaikeaan työhön. Näissä puheissa on erinomaista se, että niissä kuvataan yksinkertaisesti, ehdottoman tarkasti sitä, miten tapahtuu siirtyminen aivan jokapäiväisistä, *kymmeniä ja satoja miljoonia* kertoja toistuvista työläisten „sorron, köyhyyden, orjuuden, alennuksen ja riiston” tosiasioista nykyisessä yhteiskunnassa heidän tietoisuutensa heräämiseen, heidän „suuttumuksensa” kasvamiseen, tämän suuttumuksen vallankumoukselliseen ilmenemiseen (olen ottanut lainausmerkkeihin ne sanonnat, joita minun on *täytynyt* käyttää luonnehtiakseni Nizhni-Novgorodin työläisten puheita, sillä ne ovat niitä samoja kuuluisia Marxin sanoja „Pääoman” ensimmäisen osan viimeisiltä sivuilta, jotka ovat aiheuttaneet „arvostelijain”, opportunistien, revisionistien y.m.s. taholta niin paljon äänekkäitä ja epäonnistuneita yrityksiä kumota ja paljastaa sosialidemokraatteja siitä, että he eivät puhu totta).

Juuri siksi, että nämä puheet ovat tavallisten, kehitystasoltaan ei laisinkaan edistyneimpien työläisten pitämiä, että he eivät puhuneet edes minkään järjestön jäsenenä, vaan kansanjoukon ihmisinä, nimenomaan siksi, etteivät he panneet pääpainoa omiin henkilökohtaisiin vakaumuksiinsa, vaan Venäjän jokaisen proletaarin tai puoliproletaarin elämästä otettuihin tosiasioihin — tekevät heidän johtopäätöksensä niin rohkaisevan vaikutuksen: „siksi me menimmekin tietoisesti mielenosoitukseen yksinvaltaista hallitusta vastaan”. Niiden tosiasioiden tavallisuus ja „joukkoluontoisuus”, joista he tekivät tämän johtopäätöksen, on takeena siitä, että tähän johtopäätökseen voivat tulla ja väistämättä tulevat tuhannet, kymmenet ja sadat tuhannet, jos me pysytymme jatkamaan, laajentamaan ja lujittamaan systemaattista, periaatteellisesti johdonmukaista ja kaikinpuolisesti vallankumouksellista (socialidemokraattista) vaikutusta heihin. Kun me kerran olemme saaneet tuntea vapauden hengähdyksen, niin olemme valmiit menemään pakkotyöhön poliittista ja taloudellista orjuutta vastaan käymämme taistelun takia, — sanoi neljä nizhninovgorodilaista työmiestä. Me olemme valmiit kuolemaan — ikään kuin toistivat heille tuhannet Rostovissa hankkiessaan taistellen itselleen

muutamaksi päiväksi poliittisten kokousten vapauden ja lyödessään takaisin useita sotilasrynnäköjä, joita tehtiin aseetonta kansanjoukkoa vastaan.

Se vie voittoon — jää meille sanottavaksi niille, joilla on silmät, jotta he voisivat nähdä, ja korvat, jotta he voisivat kuulla.

„Iskra” № 29,
joulukuun 1 pnä 1902

Julkaistaan „Iskra” lehden
tekstin mukaan
